

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. КИЇВ

№ _____

ЗАРЕЄСТРОВАНО
в Міністерстві юстиції України
01.10.2025 за № 1429/44835

Про затвердження Змін до
Правил виконання польотів
державної авіації України

Відповідно до частини першої та другої статті 7, частини другої статті 45 Повітряного кодексу України, частини першої статті 15 Закону України “Про національну безпеку України”, Положення про Міністерство оборони України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 року № 671 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 21 липня 2025 року № 905), з метою впорядкування процедур організації підготовки і проведення польотів льотним складом державної авіації України для підтримання (підвищення) бойової готовності (готовності до дій

ДОКУМЕНТ СЕДО
Сертифікат 3F1FC22062171FDF040000000EDC0000421D0300
Підписувач Шмигаль Денис Анатолійович
Дійсний з 18.07.2025 0:00:00 по 17.07.2027 23:59:59

Міністерство оборони України

533/нм від 08.08.2025 08:40

за призначенням) під час особливого періоду

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Зміни до Правил виконання польотів державної авіації України, затверджених наказом Міністерства оборони України від 05 січня 2015 року № 2, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 26 січня 2015 року за № 82/26527, що додаються.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства оборони України від 20 вересня 2024 року № 160/ДСК “Про затвердження Особливостей організації виконання польотів льотним складом Повітряних Сил Збройних Сил України в умовах правового режиму воєнного стану (особливого періоду) на повітряних суднах, які надходять на озброєння від держав-партнерів”, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 27 вересня 2024 року за № 1454/42799.

3. Головному управлінню державної авіації України забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України в установленому законодавством порядку.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міністр оборони України

Денис ШМИГАЛЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства оборони України

№

СЕД АСКОД - Міністерство оборони України
№ документа: 533/нм
Дата реєстрації: 08.08.2025 08:40
Сертифікат: 3F1FC22062171FDF04000000ADDA000088140300
Дійсний з: 14.07.2025 00:00:00
Дійсний до: 13.07.2027 23:59:59
Підписувач: Перельот Володимир Іванович
Мітка часу: 09.09.2025 13:46:49

ЗАРЕЄСТРОВАНО
в Міністерстві юстиції України
01.10.2025 за № 1429/44835

Зміни

до Правил виконання польотів державної авіації України

1. У розділі I:

1) пункт 2 після абзацу вісімнадцятого доповнити новим абзацом дев'ятнадцятим такого змісту:

“електронний носій документів аеронавігаційної інформації (Electronic Flight Bag, EFB) – електронна інформаційна система для льотного екіпажу, що складається з обладнання та програмного забезпечення і дозволяє використовувати функції із зберігання, оновлення, відображення, обробки інформації, у тому числі аеронавігаційної, які використовуються під час виконання польоту або виконання обов’язків, пов’язаних з польотом;”.

У зв’язку з цим абзаци дев’ятнадцятий–шістдесят дев’ятий вважати відповідно абзацами двадцятим–сімдесятим.

2) у підпункті 3 пункту 16 слова “вищих навчальних закладів (далі – ВНЗ)” замінити словами “закладів вищої освіти (далі – ЗВО)”.

2. У розділі II:

ДОКУМЕНТ СЕДО
Сертифікат 3F1FC22062171FDF04000000EDC0000421D0300
Підписувач Шмигаль Денис Анатолійович
Дійсний з 18.07.2025 0:00:00 по 17.07.2027 23:59:59

Міністерство оборони України

533/нм від 08.08.2025 08:40

1) у главі 2:

в абзаці другому пункту 7 слова “у прикордонних районах” замінити словами “у зонах з особливим режимом використання повітряного простору”;

у пункті 19 слова та цифри “до пункту 15” замінити словами та цифрами “до пункту 14”;

2) у пункті 1 глави 3 слова та цифри “з пунктом 12” замінити словами та цифрами “з пунктом 11”.

3. У розділі III:

1) у пункті 30 глави 1 слова “Державного науково-випробувального центру Збройних Сил України (далі – ДНВЦ), СЦБП АФ” замінити словами “Державного науково-дослідного інституту випробувань і сертифікації озброєння та військової техніки (далі – ДНДІ ВС ОВТ)”;

2) у главі 2:

в абзаці другому пункту 3 слова “на спеціальних курсах у Спеціалізованому центрі бойової підготовки авіаційних фахівців (далі – СЦБП АФ)” замінити словами “у ВНЗ або на спеціальних курсах”;

у підпункті 5 пункту 7 слова “СЦБП АФ, ДНВЦ” замінити словами “ДНДІ ВС ОВТ”.

4. Доповнити ці Правила новим розділом такого змісту:

“XXI. Особливості виконання польотів державною авіацією під час особливого періоду

1. Цей розділ застосовуються в державній авіації під час особливого періоду.

2. Цей розділ визначає повноваження Адміністрації Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної поліції України, Центрального управління Служби безпеки України, командувачів видів ЗСУ, командувача Національної гвардії України (далі – Уповноважені органи) щодо встановлення процедур з організації та проведення польотів ДА в авіаційних частинах, що належать до їх сфери управління.

3. Розділ I цих Правил застосовується з такими особливостями:

1) право на організацію польотів на аеродромах (злітно-посадкових майданчиках, аеродромних ділянках доріг тощо), що використовуються для тимчасового розташування (базування) повітряних суден (далі – оперативний аеродром), надається старшому авіаційної групи на оперативному аеродромі, який призначається з числа льотного складу для організації та проведення підготовки авіаційної групи до виконання завдань, організації управління та взаємодії з іншими підрозділами на оперативному аеродромі;

2) командир авіаційної частини з урахуванням специфіки льотної експлуатації ПС та характеру польотів може застосувати за погодженням з вищим командиром (керівником) іншу форму Планової таблиці польотів та умовні знаки для її складання, ніж наведені у додатках 1, 6 до цих Правил;

3) командир авіаційної частини визначає перелік документів, що мають

бути на борту ПС для виконання польоту;

4) документи та довідкові дані, необхідні для виконання польоту, у тому числі і документи АНІ, можуть замінятися (доповнюватися) електронними документами в EFB;

5) як допоміжний засіб навігації дозволяється використовувати в польоті портативні засоби супутникової навігації.

4. Глава 2 розділу II цих Правил застосовується з такими особливостями:

1) перелік допусків, що надаються льотному складу, та процедура їх надання (у тому числі ті, що встановлені пунктами 3–6, 9 глави 2 розділу II цих Правил) визначаються організаційно-розпорядчими актами Уповноважених органів;

2) льотному складу при наявності чинного сертифіката льотного інструктора надається право здійснювати льотну підготовку (навчання) та надавати допуск до польотів льотному складу незалежно від займаних ними посад та відомчої належності;

3) здійснювати льотну підготовку (навчання), льотні перевірки та надавати допуск до польотів льотному складу мають право:

посадові особи, які мають допуск до польотів як інструктор, – для підпорядкованого льотного складу;

посадові особи незалежно від займаних ними посад, підпорядкованості та відомчої належності, які мають допуск до польотів як інструктор, відповідно до

наказу командира авіаційної частини – для льотного складу, незалежно від займаних ним посад, підпорядкованості та відомчої належності;

4) льотний склад, який має перерви у виконанні стрибків з парашутом більше встановлених норм, допускається до виконання польотів з урахуванням процедури, визначеної організаційно-розпорядчими актами Уповноважених органів.

5. Глава 3 розділу II цих Правил застосовується з такими особливостями:

1) перевірка за видами льотної підготовки членів льотного екіпажу одномісних та багатомісних ПС проводиться на борту ПС у польоті або на авіаційному тренажері класу FFS (Full Flight Simulator – комплексний пілотажний тренажер);

2) Уповноважені органи визначають види льотної підготовки, за якими здійснюються перевірки льотного складу та перевірки, які проводяться виключно на борту ПС у польоті;

3) перевірки, виконані на FFS, обліковуються в розділах поденного обліку польотів та перевірок льотної підготовки льотної книжки, час польоту на FFS до польоту на ПС не зараховується;

4) льотний склад перевіряється на знання теоретичних дисциплін, перелік яких та порядок проведення перевірок визначаються Уповноваженими органами з урахуванням особливостей експлуатації конкретних типів ПС.

6. Глава 4 розділу II цих Правил застосовується з такими особливостями:

Уповноважені органи визначають:

максимальні перерви у тренувальних польотах у різних метеорологічних умовах та за видами льотної підготовки;

права командира авіаційної частини щодо встановлення максимальних перерв льотному складу;

порядок виконання тренувальних польотів у різних метеорологічних умовах у разі виникнення перерв у польотах, які перевищують встановлені строки;

порядок виконання тренувальних польотів після контрольного польоту, відновлення втрачених навичок особами льотного екіпажу у разі перерв у польотах за окремими видами льотної підготовки, допуску льотного складу до польотів після щорічної основної відпустки, а також у разі тривалої відсутності в авіаційній частині з причин, що не пов'язані з льотною роботою (лікування, навчання, відрядження тощо).

7. Глава 5 розділу II цих Правил застосовується з такими особливостями:

1) кількість польотів, загальний наліт у льотний день (льотну зміну) під час виконання польотів за планом льотної (навчально-льотної) підготовки, тривалість льотної зміни, стартовий час встановлює командир авіаційної частини в межах норм, визначених відповідними Уповноваженими органами;

2) стартовий час екіпажу не повинен перевищувати 14 годин, обмеження стартового часу при відбитті засобів повітряного нападу противника та при виводі ПС з-під удару не застосовується;

3) у разі введення режиму повітряної загрози в період відпочинку початок польотів (льотної зміни) може переноситись на час дії режиму повітряної загрози. У цьому випадку тривалість льотної зміни та стартовий час для екіпажів ПС встановлюється посадовою особою, що організовує польоти, з урахуванням дотримання належного рівня безпеки польотів;

4) льотний склад та особи ГКрП допускаються до польотів (керівництва польотами) на строк до 12 місяців після надання частини щорічної основної відпустки тривалістю не менше 15 календарних днів.

8. Розділ III цих Правил застосовується з урахуванням особливостей виконання польотів та повноважень Уповноважених органів визначати інший склад ГКрП, вимоги щодо призначення посадових осіб до складу ГКрП та порядок допуску до керівництва польотами осіб ГКрП, у тому числі в разі виникнення перерв у керівництві польотами, які перевищують встановлені строки.

9. Розділ IV цих Правил застосовується з такими особливостями:

1) командир авіаційної частини, з урахуванням організаційно-штатної структури авіаційної частини, та з урахуванням оперативної (бойової) обстановки, що склалася в районі аеродрому, районі виконання польотів та навколо нього, може визначити інший алгоритм прийняття рішення, постановки завдань на польоти, планування польотів, ніж визначено главами 2, 3 розділу IV цих Правил;

2) командир авіаційної частини з урахуванням особливостей експлуатації конкретних типів ПС може застосовувати інший алгоритм організації та

проведення підготовки до польотів льотного складу та осіб ГКрП, ніж визначено пунктами 2–28, 39–47 глави 4 розділу IV цих Правил.

10. Розділ V цих Правил застосовується з такими особливостями:

1) старший льотної зміни відповідно до встановленої в авіаційній частині процедури здійснює аналіз фактичної метеорологічної і орнітологічної обстановки та їх прогноз на період виконання польотів;

2) старший льотної зміни приймає рішення на проведення РРП та/або ПРП, якщо синоптичної інформації, що є у його розпорядженні, недостатньо для прийняття рішення на виконання польотів або їх проведення визначено командиром авіаційної частини обов'язковим;

3) якщо ПРП не проводиться, польоти починаються з дорозвідки погоди, під час якої перевіряється працездатність засобів радіолокаційного забезпечення, зв'язку та радіотехнічного засобів польотів у обсязі, визначеному старшим льотної зміни з огляду на завдання на польоти.

11. Командир авіаційної частини з урахуванням особливостей експлуатації конкретних типів ПС може застосовувати інший алгоритм проведення передпольотної підготовки до польотів та розбору польотів, ніж визначено в розділах VI та VIII цих Правил.

12. Уповноважені органи з урахуванням особливостей експлуатації конкретних типів ПС можуть змінювати види забезпечення польотів (із визначенням їх змісту), що встановлені розділом XIII цих Правил.

13. Розділ XVIII цих Правил не застосовується.

Уповноважені органи визначають основні вимоги до системи управління авіаційної частини.

Завданнями цієї системи управління є:

визначення обов'язків та підзвітності посадових осіб;

забезпечення безпеки авіації, яка включає загальну політику та принципи щодо безпеки польотів та авіаційної безпеки;

визначення загроз безпеці польотів та дій щодо зниження ризиків;

підтримання підготовки та компетенції персоналу авіаційної частини;

документування усіх ключових процесів авіаційної діяльності, визначених командиром авіаційної частини, включаючи процеси доведення до відома персоналу їх обов'язків та процедур, внесення змін до документації;

моніторинг відповідності положенням нормативно-правових актів у галузі ДА.

Командир авіаційної частини з урахуванням основних вимог до системи управління та організаційно-штатної структури авіаційної частини визначає функціональні обов'язки та їх розподіл між посадовими особами авіаційної частини”.

5. У тексті цих Правил слово “ВНЗ” замінити словом “ЗВО”.

Начальник Головного управління
державної авіації України
полковник

Володимир ПЕРЕЛЬОТ